ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 23.2.2022 г.
SWD(2022) 43 final

**РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА**

**РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,**

**[...]**

***придружаващ***

**предложение за**

# ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937**

{COM(2022) 71 final} - {SEC(2022) 95 final} - {SWD(2022) 38 final} - {SWD(2022) 39 final} - {SWD(2022) 42 final}

**Обобщение**

Оценка на въздействието на предложение за директива относно устойчивото корпоративно управление

**А. Необходимост от действия**

**В какво се изразява проблемът и защо той се разглежда на равнище ЕС?**

Основният проблем, който се разглежда, е **необходимостта от засилване на устойчивостта на корпоративното управление и системите за управление** в две направления: 1) **интересите на заинтересованите страни и свързаните със заинтересованите страни рискове (за устойчивостта) за дружеството не** са **взети предвид в достатъчна степен** в системите и решенията за управление на риска на дружеството; 2) дружествата **не смекчават в достатъчна степен неблагоприятните си въздействия върху правата на човека и околната среда**, не разполагат с подходящо управление, системи за управление и мерки за смекчаване на вредните си въздействия. **Факторите** за проблема са **неефективността на пазара**, като например краткосрочната насоченост на дружествата и директорите, както и **регулаторната неефективност**, произтичаща от неясните и различаващи се национални правила (включително нововъзникващите) и неефективните доброволни рамки. Проблемът има **европейско измерение**, тъй като дружествата и инвеститорите извършват трансгранична дейност, веригите на доставките са транснационални и установените неефективности на пазара са системни. Очаква се проблемът **да се задълбочи с течение на времето**: очаква се установяването на рисковете и осведомеността да се подобрят, но не се очаква промяната да бъде достатъчно бърза, нито системна и широко разпространена.

**Какво следва да бъде постигнато?**

**Общата цел** е да се използва по-добре потенциалът на единния пазар, за да се допринесе за прехода към устойчива икономика, да се насърчи устойчивото създаване на стойност и да се подобрят дългосрочните резултати и устойчивостта на дружествата от ЕС. **Конкретните цели** са: изясняване какво се очаква от директорите, за да изпълняват задължението си да действат в интерес на дружеството; насърчаване на интегрирането на рисковете и въздействията, свързани с устойчивостта, в управлението на риска на дружествата; повишаване на отчетността с цел установяване, предотвратяване и смекчаване на неблагоприятното въздействие, включително във веригите на стойността; подобряване на достъпа до средства за правна защита; подобряване на практиките за корпоративно управление с цел по-добро интегриране на устойчивостта в процеса на вземане на решения от директорите и дружествата.

**Каква е добавената стойност от действия на равнище ЕС (субсидиарност)?**

Отделните действия на някои държави членки **не успяха да постигнат в задоволителна степен целите** поради европейското/глобалното измерение на проблема. Чрез правила на ЕС има по-голяма възможност да бъде смекчен краткосрочният натиск върху дружествата. Новите правила на ЕС ще се основават на съществуващата рамка на ЕС за корпоративно управление. Намесата на ЕС може да осигури силен глас на Съюза в световен мащаб.

**Б. Решения**

**Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант или не? Ако няма такъв, каква е причината?**

Бяха разгледани варианти главно по отношение на задълженията на дружествата да полагат дължима грижа и на задълженията на директорите. Нерегулаторните варианти бяха отхвърлени, тъй като се оказаха неефективни и неефикасни. Що се отнася до дължимата грижа, някои регулаторни варианти (например мита или отговорност, ограничени до първия етап от веригата на стойността) също бяха отхвърлени поради неефективност. Избраните варианти се различават по

отношение на цялостния подход (секторен — хоризонтален) и персоналния обхват. **Предлага се предпочитан пакет от варианти, които се допълват взаимно.** Що се отнася до **дружествената дължима грижа**, за големите дружества с ограничена отговорност ще бъде въведено хоризонтално задължение за дължима грижа (определено чрез два възможни алтернативни набора от критерии за брой на служителите и оборот), съчетано с опростен режим, насочен към най-важните въпроси за средните дружества и дружествата с ограничена отговорност със средна пазарна капитализация в сектори, в които е по-вероятно да възникнат неблагоприятни въздействия върху околната среда и правата на човека (сектори с голямо въздействие). Това ще бъде подкрепено от правилата на ЕС относно хармонизираната гражданска отговорност и административното правоприлагане. Ще бъдат включени дружества от трети държави, които генерират значителен оборот в ЕС. Що се отнася до **задълженията на директорите,** в предпочитания вариант ще бъде изяснено по хармонизиран начин общото задължение на директорите да действат в най-добрия дружествен интерес — за всички дружества с ограничена отговорност (уредени в националното дружествено право). Това ще бъде подкрепено от някои конкретни задължения на директорите (свързани например с управлението на риска или участието на заинтересованите страни) за големите дружества и ще бъде въведено поетапно за оказващите голямо въздействие средни дружества с ограничена отговорност и МСП, регистрирани на фондовата борса. Задълженията на директорите за изпълнение на задължението за дружествена дължима грижа се прилагат за същите дружества, за които се прилага това задължение. Допълнителните конкретни задължения на директорите, свързани с определянето на стратегии с научнообосновани цели, ще се прилагат за големи дружества с повече от 1000 служители. Това би могло да бъде допълнено от обща клауза, според която **възнаграждението** следва да улеснява или поне да не възпрепятства спазването на новите правила.

**Какви са позициите на различните заинтересовани страни? Кой подкрепя отделните варианти?**

Дейностите по консултация, по-специално обществената консултация, при която бяха получени почти половин милион отговора, свидетелстват за наличието на обща подкрепа за целта за действие на ЕС и за по-голямата част от предложените действия. Що се отнася до **задълженията на директорите**, мнозинството от респондентите от всички групи заинтересовани страни признаха необходимостта дружествата и директорите да вземат предвид интересите на заинтересованите страни при вземането на дружествени решения, по-специално по отношение на интегрирането на устойчивостта в дружествената стратегия, като най-голяма подкрепа бе получена от НПО, следвана от подкрепата от отделни дружества и стопански асоциации. Стопанските асоциации изразяват загриженост относно определянето на измерими цели и балансирането на интересите на всички заинтересовани страни. По отношение на **дружествената дължима грижа** всички групи заинтересовани страни потвърждават с огромно мнозинство необходимостта от хоризонтална правна рамка на ЕС, която да осигури хармонизация, еднакви условия на конкуренция и правна сигурност. Налице е цялостна подкрепа за амбициозен подход по отношение на съдържанието на задължението за дължима грижа в съответствие с предпочитания вариант. Що се отнася до намаляването на тежестта за МСП, за ефективни се считат мерки като набор от инструменти, национални бюра за помощ, подкрепа за изграждане на капацитет, включително финансиране, и необвързващи насоки. **Възнаграждението** изглежда се признава като допълваща марка, като отговорите по отношение на него бяха до известна степен ограничени.

**В. Въздействие на предпочитания вариант**

**Какви са ползите от предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — на основните варианти)?**

Пакетът от предпочитани варианти ще позволи на **дружествата** да подобрят финансовите си резултати въз основа на различни фактори, като например по-добро управление на риска, подобрена оперативна ефективност и икономии на разходи, по-добра устойчивост, повече

иновации. Не всички ползи ще възникнат незабавно, някои от тях могат да се проявят в средносрочен и дългосрочен план, нито ще възникнат по еднакъв за всички обхванати дружества начин. Очаква се положително **въздействие в областта на правата на човека**, включително трудовите права, **и върху околната среда**, а също и в трети държави, в които се намират вериги на доставките. Предпочитаният пакет би бил ефективен за постигането на тези ползи.

**Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?**

Разходите на дружествата за привеждане в съответствие се състоят от разходи за създаване и прилагане на процеси и процедури за дължима грижа, както и разходи за преход, т.е. разходи и инвестиции, необходими за промяна на собствените дейности и вериги на стойността на дружеството с цел смекчаване на неблагоприятните въздействия. Допълнителни разходи за докладване пред обществеността ще бъдат направени само от средни дружества с голямо въздействие, които не са регистрирани на фондовата борса, тъй като те не са обхванати от предложението на Комисията за Директива относно дружествената дължима грижа във връзка с устойчивостта. Очакваните преки разходи за привеждане в съответствие, като се вземе предвид броят на засегнатите дружества, възлизат на еднократни разходи в размер на 500—680 милиона евро и на периодични (годишни) разходи в размер на 1,72—2,37 милиарда евро (в зависимост от избраните критерии за брой на служителите/оборот за определяне на големите дружества, обхванати от правилата за цялостна дължима грижа). Някои дружества (дъщерни дружества, партньори по веригата на стойността), които не попадат в обхвата на инициативата, ще имат непреки разходи (които се пренасят надолу по веригата). Задълженията на директорите ще доведат до еднократни разходи в размер на 445 милиона евро, докато въздействието на възнагражденията върху разходите е много ограничено.

**Какво е въздействието върху МСП и конкурентоспособността?**

Съгласно предпочитания пакет малките предприятия и микропредприятията са изключени от мерките за дължима грижа; средните предприятия и дружествата със средна пазарна капитализация са обхванати само когато осъществяват дейност в икономически сектори с особено голямо въздействие, за които се прилагат по-целенасочени задължения и поетапно въвеждане. Както е описано, очаква се непряко въздействие върху всички дружества, които са част от веригите на стойността; поради това предпочитаният пакет включва мерки, чрез които да се предотврати възлагането на тежестта за спазване на изискванията върху партньорите по веригата на стойността, които са МСП, като същевременно допълнителните мерки за подкрепа също така ще спомогнат за свеждане до минимум на разходите за МСП. Като цяло предпочитаният вариант следва да доведе до подобряване на устойчивостта на дружествата и на дългосрочните резултати (вж. „Ползи“), по-специално в средносрочен и дългосрочен план, което ще доведе до сходни ползи на равнището на икономиката. Тъй като въздействието върху разходите е относително слабо в сравнение с приходите на дружествата, не се очаква значително отрицателно изкривяване по отношение на конкурентоспособността на дружествата от ЕС на световните пазари, като средносрочното и дългосрочното въздействие върху конкурентоспособността се очаква да бъде положително.

**Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?**

При предпочетения вариант общите разходи за надзор за публичната администрация във всички държави членки ще възлизат на еднократни разходи в размер на 0,13 милиона евро и годишни периодични разходи в размер на 7,86—11,2 милиона евро (в зависимост от избраните критерии за брой служители/оборот за определяне на големите дружества, обхванати от правилата за цялостна дължима грижа). Тези изчисления се прилагат за основания на риска надзорен преглед по отношение на спазването на изискванията за дължима грижа. Не се очакват допълнителни разходи за надзор по отношение на задълженията и възнагражденията на директорите. Държавите членки

| |
|---|
| могат също така да понесат някои малки допълнителни разходи за правоприлагане вследствие на съдебни спорове. |
| **Ще има ли други значителни въздействия?** |
| Поради глобалния обхват чрез веригите на стойността ще бъдат засегнати дружествата и икономиките от трети държави. Очаква се положително въздействие върху правата на човека и околната среда, както и върху местните общности, чрез повишаване на осведомеността на заинтересованите страни, подобряване на практиките, свързани с устойчивостта, повишено приемане на международни стандарти в развиващите се държави, по-добър достъп до средства за правна защита за жертвите и устойчиви инвестиции. Потенциалните отрицателни въздействия включват: разходи за привеждане в съответствие за дружества от трети държави и последващо преместване на производители от трети държави към неконтролирани продуктови пазари; риск дружествата да преминат към по-малко рискови доставчици. Описани са смекчаващите мерки. |
| **Пропорционалност?** |
| Предложените мерки не надхвърлят необходимото за справяне с движещите фактори и за постигане на целите на инициативата. Тежестта за дружествата, произтичаща от разходите за привеждане в съответствие, е адаптирана към размера и ресурсите, с които разполага дружеството, както и към рисковия профил (вж. също въздействието върху МСП по-горе). |
| **Г. Последващи действия** |
| **Кога ще бъде преразгледана политиката?** |
| 5 години след транспонирането, като се отчита времето, необходимо за прилагане и събиране на данни. |